

Styrelsen	2024-02-22
Handling nr	7.4
Handläggare	Hanna Björk
Daterad	2024-02-01
Reviderad	

**Till
Styrelsen för Västtrafik AB**

Hållbarhetsredovisning 2023

I bifogad handling presenteras hållbarhetsredovisning för perioden 1 januari - 31 december 2023 för Västtrafik AB.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av ovanstående föreslås styrelsen besluta

att godkänna redovisad hållbarhetsredovisning för perioden 1 januari – 31 december 2023, samt

att lägga fram hållbarhetsredovisning för 2023 till årsstämman för fastställande.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Camilla Holtet

Hållbarhetsredovisning

Västtrafik AB 2023

Innehåll

Inledning.....	3
Väsentliga frågor.....	3
Västtrafik skapar värde	3
Vi bidrar till samhällets hållbara utveckling.....	3
Risker inom kollektivtrafiken	3
Miljö och klimatpåverkan	3
Sociala frågor inklusive mänskliga rättigheter	5
Mutor och korruption.....	6
Visselblåsarfunktion	7
Medarbetare.....	7
FN:s globala mål	9
Styrning av hållbarhetsarbetet	10
Styrande mål.....	10
Trafikförsörjningsprogrammet.....	10
Mål och strategier för hållbarhetsarbetet	10
Affärsplanen	11
Vår affärsmodell baseras på samarbete	11
Verksamhetsstrategi	11
Policyer	11
Hållbarhetspolicy	12
Finanspolicy	12
Policy för inköp och upphandling	12
Policy för investeringar	12
Etikpolicy	12
Policy för Västra Götalandsregionens arbete med mänskliga rättigheter	12
Policy för säkerhet och beredskap.....	12
Västtrafiks hållbarhetsredovisning 2023 Revisorns yttrande	13
Om rapporten.....	13

Inledning

Västtrafik AB är Sveriges näst största länstrafikföretag, ägt av Västra Götalandsregionen. Vi planerar och upphandlar kollektivtrafiken i hela regionen. Västtrafiks drygt 900 linjer körs av partnerföretag som upphandlats i konkurrens. I nära samarbete med våra partnerföretag formar Västtrafik en kollektivtrafik med kunden i fokus. Vi gör det möjligt för invånarna att resa tillsammans till jobb, skola och fritidsaktiviteter. Vi driver utvecklingen mot hållbart resande tillsammans med Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna. Västtrafik har huvudkontor i Skövde och lokalkontor i Borås, Göteborg och Vänersborg.

Väsentliga frågor

Västtrafik skapar värde

Genom att utveckla och erbjuda hållbara resor och smarta tjänster bidrar Västtrafik till det goda livet i Västra Götaland och till en attraktiv och konkurrenskraftig region. Samtidigt innebär vår verksamhet risker och negativ påverkan ur de olika hållbarhetsperspektiven. Det är viktigt att Västtrafik hanterar dessa på ett systematiskt sätt.

Vi bidrar till samhällets hållbara utveckling

Kollektivtrafiken är en förutsättning för ett hållbart samhälle. Genom att erbjuda hållbara resor minskar vi klimatbelastningen och bidrar till lägre utsläpp, mindre trängsel och färre olyckor i trafiken samt minskat buller.

Kollektivtrafiken öppnar möjligheter för människor att delta i samhällslivet – att arbeta, studera, ha en aktiv fritid och möta andra människor. Kollektivtrafiken välkomnar alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Västtrafik utvecklar och erbjuder en hållbar kollektivtrafik som är trygg, välkomnande och tillgänglig. Vår vision är att hållbart resande ska vara norm.

Som arbetsgivare verkar vi för en god och hållbar arbetsmiljö där våra medarbetare känner trygghet och tillhörighet. Det handlar om att ta socialt ansvar som arbetsgivare genom att se till att alla har lika möjligheter till utveckling. Att arbeta tillsammans är en förutsättning för att Västtrafik ska lyckas och skapa framgång i sitt uppdrag.

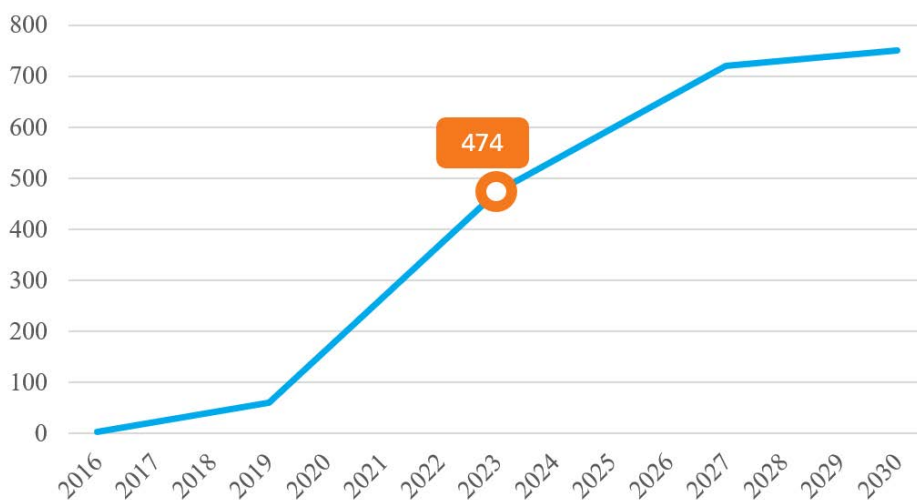
Västtrafik fattar ekonomiska beslut med hållbarhet som grund. Vi har en långsiktig, ansvarsfull och effektiv ekonomisk förvaltning som vi löpande följer upp och utvecklar. Vårt finansiella förhållningssätt kännetecknas av transparens.

Risker inom kollektivtrafiken

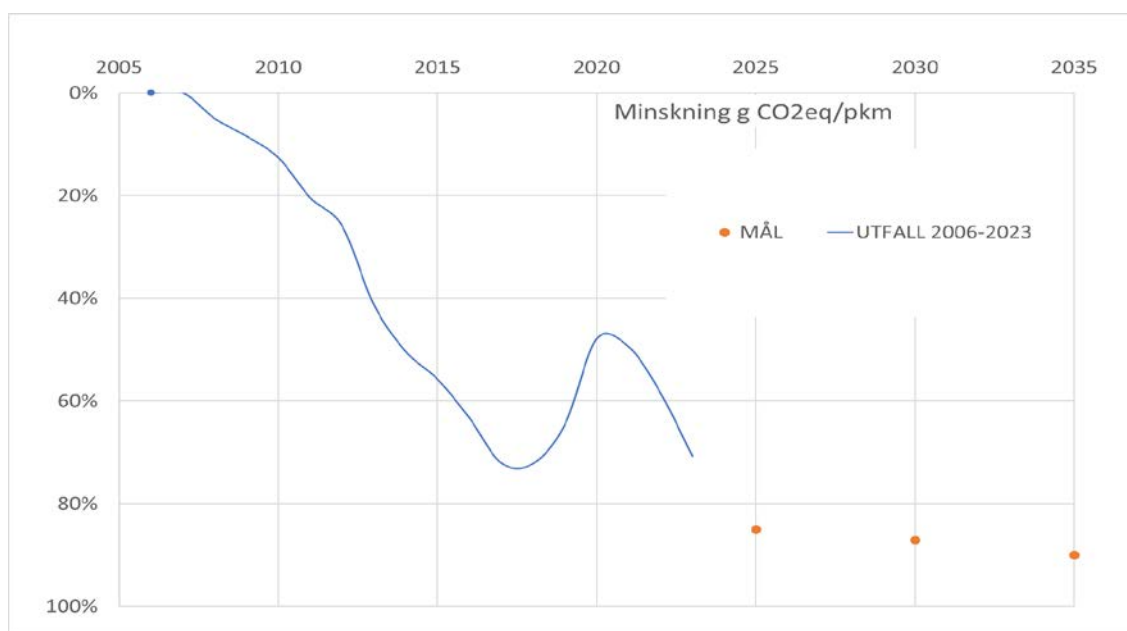
Miljö och klimatpåverkan

Kollektivtrafiken ger upphov till negativ miljöpåverkan genom klimat- och hälsopåverkande utsläpp, användning av energi samt uppkomst av buller vid användning av fordon. Vid upphandling av trafiken ställer vi därför långtgående krav. Vi ökar vår kunskap tillsammans med andra genom utveckling och innovation, vilket bland annat har gjort att vi kunnat ta stora steg för att elektrifiera vår fordonsflotta.

Elektrifierade stads- och tätortsbussar

Antal elektrifierade stads- och tätortsbussar 2023, med prognos mot 2030. Senast år 2030 är målet att alla stads- och tätortsbussar skall vara elektrifierade, vilket är cirka 750 bussar.

Grafen visar utsläpp av gram koldioxid per personkilometer mellan 2006 och 2023. Förändrade beräkningsmetoder och minskat resande bröt den nedåtgående trenden år 2019. 2023 är minskningen av koldioxid per personkilometer 71 % lägre än 2006. Detta beror på ökat resande, ökad elektrifiering och övergång från ett delvis förnybart drivmedel (så kallat B97) till helt förnybara drivmedel.

Det finns en risk att Västtrafik inte arbetar strukturerat med hållbarhetsfrågorna och att vi inte får maximal effekt av det arbete som läggs ner. Vår ägare Västra Götalandsregionen har ställt krav på att Västtrafik senast 2025 ska vara miljöcertifierade i enlighet med ISO 14001:2015. Västtrafik kommer också från och med 2025 omfattas av EU-direktivet CSRD, och rapportera enligt standarden ESRS. Framtagningen av ett miljöledningssystem och arbetet med nya krav på hållbarhetsrapportering har flera synergier. Den dubbla väsentlighetsanalysen kommer bidra till att värdera miljöaspekterna, ligga

till grund för miljöledningssystemets omfattning och de nyckeltal som är väsentliga för hållbarhetsredovisningen.

Sociala frågor inklusive mänskliga rättigheter

Ett av de områden där det finns risk för kränkning av mänskliga rättigheter inom kollektivtrafiken är brist på tillgänglighet och därmed en begränsning av människors möjlighet att resa med kollektivtrafiken. Det är viktigt att vi erbjuder en trafik som är tillgänglighetsanpassad för människor med olika funktionsnedsättningar.

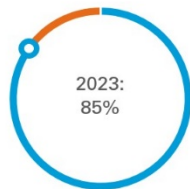
För att få till stånd en kollektivtrafik som är till för alla beslutade Västra Götalandsregionen 2018 om en Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor. Åtgärder enligt strategin pågår, ett arbete som behöver bedrivas kontinuerligt och långsiktigt. Under 2023 påbörjades arbete med Riktlinjer för resa med fokus på funktionsnedsatta, äldre och barn, liksom Riktlinjer för hållplatser.

Samverkansforumet Aktiv involvering, där Västtrafik samverkar med funktionshinderorganisationer, är etablerat. Föreningsrepresentanterna deltar i ett antal projekt för att utveckla och förbättra Västtrafiks tjänster och produkter. Under 2023 genomfördes tre ordinarie möten samt två insiktsutbildningar, dels med Västtrafiks ledningsgrupp, dels med tjänstepersoner från Västtrafik som arbetar med störningshantering.

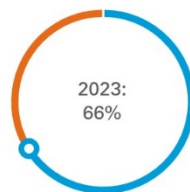
Tillgänglighet bussar

Samtliga bussar i den allmänna kollektivtrafiken är tillgänglighetsanpassade. Denna procentsats är oförändrad sedan 2018.

Tillgänglighet spårvagnar

Av de spårvagnsset som går i den allmänna kollektivtrafiken är 85 procent tillgänglighetsanpassade. Det innebär en förbättring sedan 2022 då motsvarande nivå var 80 procent. Förbättringen beror på att nya tillgänglighetsanpassade spårvagnar (M33) kontinuerligt har levererats under året. Under 2024 är leverans av de längre spårvagnarna (M34) planerad.

Tillgänglighet hållplatser*

66 procent av hållplatserna uppfyller alla kriterier för tillgänglighet (realtidsinformation och väderskydd kan saknas). 2022 var denna procentsats 64 procent. Listan omfattar cirka 960 hållplatser och 817 av dessa uppfyller en lägstanivå med minst högt kantstöd, kontrastmarkering och ledstråk. Av dessa är det 105 hållplatser som uppfyller alla kriterier utom utrymme att fälla ut ramp.

*Tillgänglighetsanpassade hållplatser ska ha taktilt ledstråk, högt kantstöd, kontrastmarkering utmed kanten, utrymme att fälla ut ramp, belysning, information, väderskydd och bänk med resningshandtag.

Västtrafik ska säkerställa att hänsyn tas till sociala aspekter redan i tidiga planeringsskeden av kollektivtrafiken. Arbetet med att bedöma sociala konsekvenser för olika grupper ska göras ur ett helhetsperspektiv och med ett strukturerat arbetssätt. I planeringen av kollektivtrafiken behöver Västtrafik ta hänsyn till flera olika perspektiv. Det kan leda till målkonflikter där det inte alltid går att tillgodose allas behov. Västtrafik ska i sitt arbete tydligt beskriva olika gruppers behov. På så sätt kan beslut fattas på goda grunder där olika konsekvenser tydliggjorts.

Dialoger med barn och unga har genomförts, bland annat inom arbetet med att ta fram riktlinjerna och inom förstudiearbetet inför trafikupphandlingar.

En utvärdering av arbetet med sociala konsekvensanalyser har påbörjats vintern 2023 och kommer att slutredovisas under våren 2024.

Det finns risk för kränkning av mänskliga rättigheter i Västtrafiks leverantörskedjor. Bland annat kan omställningen till elektrifierad trafik innebära negativ påverkan på miljö och mänskliga rättigheter i leverantörsleden vid tillverkning av till exempel fordon och batterier. Globala leverantörskedjor omfattar ofta länder där brott mot mänskliga rättigheter, dåliga arbetsvillkor och korruption förekommer. I sådana länder är även lagstiftning för att skydda miljö och naturvärden svaga. Det ställer krav på Västtrafik som stor inköpare att säkerställa att varor och tjänster som vi upphandlar verkligen är hållbara ur alla perspektiv. Bland annat har Västra Götalandsregionen en fastställd uppfö-randekod, som även Västtrafiks leverantörer ska följa.

Västtrafik arbetar för att säkerställa hållbara leverantörsled genom kravställning och uppföljning. En granskning av produktion av batterier och elbussar i Kina har färdigställts under året och presenterats för branschen hösten 2023. Tillsammans med Trafikförvaltningen Stockholm, Skånetrafiken och Luleå lokaltrafik har vi arbetat med att hantera risken för brott mot mänskliga rättigheter i leverantörsleden genom att finjustera kravställning för kommande trafikavtal.

Med anledning av Rysslands krig mot Ukraina, finns det sedan 2022 i EU, ett sanktionspaket där det är förbjudet för offentliga bolag att anlita leverantörer som har kopplingar till Ryssland.

Västtrafik har kartlagt intressenter som påverkar/påverkas av eller kan påverka/påverkas av Västtrafiks aktiviteter. Kartläggningen visar att följande intressenter är de mest väsentliga för vår verksamhet ur ett hållbarhetsperspektiv (utan inbördes ordning):

- Västtrafiks styrelse
- Västtrafiks medarbetare
- media
- trafikföretag
- branschorganisationer
- kommuner
- Västra Götalandsregionen
- civilförsvaret
- resenärer
- IT--leverantörer
- potentiella resenärer
- kundnära personal
- Trafikverket
- andra länstrafikbolag
- Västfastigheter
- allmänhet (specifikt barn, äldre och personer med funktionsnedsättning)
- fordonsleverantörer

Mutor och korruption

Västtrafik är ett offentligt bolag som upphandlar tjänster och varor för stora belopp. Det finns en risk för olika former av mutor och korruption. Det ställer höga krav på hur vi agerar och bedriver vårt arbete och att vi hanterar alla delar av upphandlingsprocessen korrekt. Varje år gör vi en intern kontrollplan, som rapporteras till och följs upp av styrelsen. Vi arbetar kontinuerligt med delegationsordning, attesträtter med mera.

Under 2023 har vi arbetat med att höja medvetenheten kring mutor, korruption och jäv. Vi har genomfört tvärfunktionella dialoger där vi lyft ett antal fall och gemensamt diskuterat hur man bör agera. Vi har arbetat med att stärka ett öppet samtalsklimat där frågor och diskussioner inte är tabubelagda. För att minska riskerna och utesluta att en jävssituation föreligger för någon av Västtrafiks medarbetare som deltar i upphandlingen genomför vi upphandling enligt en strikt process. Varje upphandling inleds med en genomgång av regler kring sekretess och jäv. En jävsblankett signeras av samtliga projekt-deltagare innan de kan medverka i upphandling-en. Varje deltagare i upphandlingen ska då intyga att de uppfyller kraven avseende jäv och sekretess. Upphandlingsledaren ansvarar för denna kontroll i respektive upphandling. Sedan 2020 sker all upphandling av konsulttjänster via en upphandlad konsultförmedlingstjänst som säkerställer att konsultköp konkurrensutsätts på ett korrekt sätt.

Visselblåsarfunktion

Från juli 2022 har Västra Götalandsregionen en visselblåsartjänst som även anställda på Västtrafik kan använda för att slå larm om missförhållanden, oetiska, olagliga eller olämpliga företeelser. Det kan vara ekonomisk brottslighet, korruption, mutor eller allvarliga former av diskriminering och trakasserier. Det kan även gälla miljöbrott eller missförhållanden som gäller liv och hälsa.

Rapporteringen sker via den digitala tjänsten WhistleB där det ges möjlighet att vara helt anonym som tipsare. Även anställda på partnerbolag, konsulter, volontärer och praktikanter kan använda visselblåsartjänsten. Under 2023 inkom ett ärende gällande Västtrafik via WhistleB. Ärendet blev avskrivet av VGR. Västtrafik utredde ärendet vidare med hjälp av en leverantör. Inga systematiska missförhållanden förelåg och därmed är ärendet hanterat och avslutat.

Medarbetare

Västtrafik ska erbjuda sina medarbetare en god arbetsmiljö. Företaget eftersträvar en kultur som stimulerar till kreativitet och utveckling samt ska sträva efter öppenhet och engagemang. Medarbetarna ska ha möjlighet till kompetensutveckling och en inkluderande och trygg arbetsmiljö.

För att minimera risker såsom hög arbetsbelastning, otydligheter, sjukskrivningar och att tappa nyckelkompetens arbetar Västtrafik förebyggande med dessa frågor.

De förebyggande insatserna i vårt systematiska arbetsmiljöarbete är viktiga för att medarbetarna ska må bra på jobbet och att arbetsmiljön är fri från kränkande särbehandling och trakasserier. I vårt arbetsmiljöarbete använder vi pulsmätningar för att följa trender och avvikelser i medarbetarnas engagemang och välmående. Medarbetarsamtal mellan medarbetare och chef genomförs också kontinuerligt under året. Våra styrande dokument ger vägledning i frågorna.

En åtgärd som också har genomförts under 2023 för att ytterligare förbättra förutsättningar för chefer och medarbetare är att bolaget har gjort flera organisatoriska förändringar. Vi har gjort anpassningar till VGR:s struktur och nomenklatur, exempelvis genom att verksamheter har bildats samt genom att ha tagit ytterligare steg mot färre medarbetare per chef. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för chefer att kunna vara tillgängliga i vardagen och kunna fokusera på ledarskapet i högre grad samt en större tydlighet kring vem som gör vad.

Under 2023 fortsatte det interna kulturarbetet och årets OSA-samtal (organisatorisk och social arbetsmiljö) har haft fokus på att ytterligare stärka hur vi arbetar tillsammans.

Chefsutveckling är viktigt för att skapa bra förutsättningar för alla medarbetare och ett sådant initiativ påbörjades under 2023 och kommer att fortgå under 2024.

Effekten av detta systematiska arbete innebär förhållandevis låga tal när gäller såväl personalomsättning som sjuktal.

När det gäller att behålla vår personal och nyckelkompetenser satsar vi på exempelvis interna utvecklings- och karriärmöjligheter, mentorskap och kompetensutveckling.

Personalomsättning %	2021	2022	2023
Kvinnor	9,90%	8,40%	8,70%
Män	8,70%	7,80%	8,80%
Totalt	9,80%	8,10%	8,80%

I personalomsättningen ingår all månadsanställd personal, det vill säga tillsvidare- och visstidsanställda. Västtrafiks personalomsättning håller sig fortsatt på en stabil nivå. Även om den ökade något under 2023 jämfört med året innan ser vi inga onormala förändringar.

Sjukfrånvaro	2021	2022	2023
Totalt	2,5%	3,4%	3,2%

Statistiken för sjukfrånvaro är för 12 månader (december-november) men inte kalenderår. Västtrafiks sjukfrånvaro är fortsatt förhållandevis låg och sjönk igen under 2023 efter att ha stigit något under föregående år.

Fördelning av sjukdagar - kvinnor och män		
	kvinnor	män
2021	72%	28%
2022	78%	22%
2023	77%	23%

Till viss del beror fördelningen på att ett mindre antal långtidssjukskrivna medarbetare är kvinnor. Som arbetsgivare arbetar Västtrafik såväl förebyggande som med rehabilitering för att få medarbetare tillbaka i arbete. Ett exempel på förebyggande arbetsmiljöanpassning är möjligheten till att arbeta upp till 50% hemma om arbetsuppgifterna tillåter för att på så sätt underlätta livspusslet.

Chefer uppdelat på kvinnor och män		
	kvinnor	män
2021	61%	39%
2022	57%	43%
2023	57%	43%

Jämställdhet är en viktig fråga på Västtrafik och företaget har som mål att eftersträva en jämn könsfördelning. Chefernas könsfördelning ligger stadigt runt 60/40, med viss förskjutning mellan åren. Efter pandemin har fördelningen balanserats något i fördelningen, men det är fortfarande fler kvinnor än män. En anledning skulle kunna vara att företaget har övervägande kvinnor i ledningen, vilka fungerar som förebilder för kvinnliga medarbetare som ser en potential i en chefskarriär. Till detta ser Västtrafik positivt på intern rekrytering och det kan också bidra till att göra kvinnliga chefskandidater än mer konkurrenskraftiga/ synliga i rekryteringsprocesserna.

FN:s globala mål

Under 2016 antog FN Agenda 2030, som innehåller 17 globala hållbarhetsmål, SDG (Sustainable Development Goals). Målen ska säkerställa en hållbar utveckling för alla människor och för planeten. Syftet är att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor i världen och att lösa klimatkrisen.

Västrafik kan direkt eller indirekt bidra till de flesta av de 17 globala målen, här nedan beskriver vi de sju mål där vi gör störst nytta och på vilket sätt vi bidrar till en hållbar utveckling.

Genom att kontinuerligt energieffektivisera och använda förnybara drivmedel bidrar vi till SDG 7, HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA.

Vi utvecklar aktivt kollektivtrafiken, bland annat genom att utveckla innovationer som underlättar omställningen till hållbart resande, och bidrar därmed till SDG 9, HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR.

Kollektivtrafiken spelar en viktig roll för social hållbarhet, för jämlikhet och jämställdhet. Den gör det möjligt för fler människor att vara delaktiga i samhället utan bil. Därmed bidrar vi också till SDG 10, MINSKAD OJÄMLIKHET.

Kollektivtrafik är en förutsättning för att nå målet SDG 11, HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN. Grunden i vår verksamhet är att utveckla kollektivtrafiken för människorna i Västra Götaland.

Upphandling är en grundläggande del av vår verksamhet. Genom att ständigt utveckla hållbarhetskrav och uppföljningsmetoder samt att påverka i leverantörsled i upphandlingar bidrar vi till SDG 12, HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION.

Ökad användning av förnybara bränslen och ökad elektrifiering är exempel på hur vi bidrar till SDG 13, BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN. Vårt arbete med att öka andelen hållbara resor i hela Västra Götaland med kollektivtrafik, gång, cykel och andra hållbara transportslag bidrar också till detta mål.

Vår verksamhet bygger på samarbete och partnerskap; med Västra Götalandsregionen, med kommunerna och med partnerbolagen. Dessutom är vi bland annat verksamma i UITP, den internationella samarbetsorganisationen för aktörer inom kollektivtrafik. Därmed bidrar vi till SDG 17, GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Styrande mål

Västra Götalandsregionen är kollektivtrafikmyndighet i Västra Götaland. Det innebär att regionen styr hur kollektivtrafiken ska utvecklas och sätter de ekonomiska ramarna. Västtrafik ägs av Västra Götalandsregionen och ska bedriva verksamheten utifrån uppdrag från kollektivtrafik-nämnden.

Trafikförsörjningsprogrammet

Trafikförsörjningsprogrammet, som beslutas av kollektivtrafiknämnden, är det viktigaste styrinstrumentet för kollektivtrafikens övergripande utveckling. Ett nytt trafikförsörjningsprogram beslutades i maj 2021 som gäller för åren 2021–2025. Det övergripande målet i programmet är att öka andelen hållbara resor i hela Västra Götaland, med ambitionen att alla resor ska vara hållbara. Fokus är att återta marknadsandelen för kollektivtrafik efter minskningen på grund av pandemin under 2020–2021.

Kopplat till det övergripande målet finns tre delmål:

- Kollektivtrafik med god geografisk tillgänglighet
- Kollektivtrafiken är enkel, trygg och inkluderande
- Kollektivtrafiken ger låg miljöpåverkan

Västra Götalandsregionen uppdaterar under 2023–2024 trafikförsörjningsprogrammet och Strategin för en kollektivtrafik på jämlika villkor. Västtrafik deltar i VGR:s samordningsgrupp för trafikförsörjningsprogrammet och i olika arbetsgrupper.

Mål och strategier för hållbarhetsarbetet

Genomförandet av trafikförsörjningsprogrammet sker genom strategier för fyra fokusområden. Framför allt två av dessa fokusområden har direkt bäring på hållbarhetsarbetet. Här har regionen beslutat om en Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor samt Miljö och klimatstrategi för kollektivtrafiken.

Strategin för kollektivtrafik på jämlika villkor innehåller ett övergripande mål; Kollektivtrafiken ska utformas så att den är inkluderande och att resenärerna känner sig välkomna.

Fem åtgärdsområden ska bidra till att det övergripande målet och syftet uppnås. Dessa är:

- Ett fullt tillgängligt prioriterat nät
- Ett gott bemötande till alla resenärer
- Resenärerna ska känna sig trygga i kollektivtrafiken
- Inkluderande kommunikation
- Strategisk planering för jämlik kollektivtrafik

I Miljö- och klimatstrategin behandlas kollektivtrafikens egen miljöpåverkan. Den uttrycker en hög ambitionsnivå för kollektivtrafiken i övergången till ett långsiktigt hållbart transportsystem. Det övergripande klimatmålet är en minskning av koldioxidutsläppen per personkilometer från år 2006 till 2035 med 90 procent. För att detta ska nås krävs en kombination av förnybara drivmedel, el, gas och flytande biodrivmedel med fokus på el.

Västtrafiks miljö- och klimatplan beskriver mer i detalj hur miljö- och klimatstrategin ska genomföras och målen nås. Planen kommer att uppdateras under våren 2024. Utifrån Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor har Västtrafik tagit fram en handlingsplan där åtgärder beskrivs för att nå målen. Hållbarhetsarbetet på Västtrafik utgår från och styrs av dessa mål och identifierade åtgärder.

Affärsplanen

Västtrafiks affärsplan bygger vidare på trafikförsörjningsprogrammet och beskriver vår riktning, vad vi ska fokusera på de närmaste åren och hur vi behöver arbeta för att nå våra mål. Affärsplanen är ett verktyg för att skapa den förflyttning som behövs för att möta samhällets utmaningar och våra kunders behov.

”Hållbart resande är norm” är vår vision. Den ska ge oss driv framåt, få oss att våga mer och hjälpa oss att hålla fokus på det som är viktigt, nämligen att nå det övergripande målet att öka andelen hållbara resor i hela Västra Götaland.

”Vi gör det enkelt att resa hållbart” är vår affärsidé. Affärsidén innebär att invånare i Västra Götaland enkelt har tillgång till ett hållbart resande och att vi har en attraktiv kollektivtrafik som tar ansvar för alla resenärsgupper med minskad miljöpåverkan.

Vår affärsmodell baseras på samarbete

Västtrafiks affärsmodell bygger på partnerskap och baseras på långsiktiga relationer och tillit.

Vi och våra partnerföretag har en gemensam värdegrund som präglar arbetet med att ta vara på de gemensamma resurserna. Detta för att kunna leverera hög och jämn kvalitet i alla delar av kollektivtrafiken. Under 2023 har vi arbetat med att stötta våra trafikföretag i att skapa bra förutsättningar för våra kundnära medarbetare. Vi har tagit fram mål och en strategisk inriktning för att lyfta statusen och marknadsföra branschen. Vi ska även se över trafikupphandlingarna ur ett kundnära medarbetarperspektiv och tillsammans verka för en god arbetsmiljö.

Verksamhetsstrategi

Verksamhetsstrategin har sin utgångspunkt i social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Den beskriver hur vi ska bedriva och utveckla vår verksamhet och agera för att uppnå våra mål.

Strategin slår fast att hållbarhet ska genomsyra hela verksamheten.

- Vi tar miljömässigt ansvar genom att erbjuda och arbeta för hållbara och miljöanpassade resor och tjänster med låg klimat- och hälsopåverkan. Vi arbetar aktivt för att minska miljö- och klimatpåverkan från vår verksamhet. Vi har ett brett perspektiv på hållbart resande, som inkluderar gång, cykel och andra hållbara trafikslag, för att den totala miljöbelastningen i samhället ska minska.
- Vi tar socialt ansvar som samhällsaktör. Vi utvecklar, upphandlar och kommunicerar en hållbar och prisvärd kollektivtrafik som är tillgänglig, inkluderande, säker och trygg för alla samhällsgrupper. Vi tar även socialt ansvar som arbetsgivare, genom att verka för en god och inkluderande arbetsmiljö med samma möjligheter för alla.
- Vi tar ekonomiskt ansvar genom att bedriva en långsiktigt hållbar verksamhet med ansvarsfull och effektiv förvaltning av skattemedel. Vår företagskultur ska präglas av affärsmässighet med målet att uppnå högsta möjliga samhällsnytta och kundnytta.

Policyer

Västtrafiks styrande dokument består av policyer och spelregler. Nedan beskrivs i korthet de policyer som har högst relevans för vårt hållbarhetsarbete.

Hållbarhetspolicy

Hållbarhetspolicyn beskriver Västtrafiks grundläggande synsätt och viljeinriktning för hur vi ska nå styrande mål och vision. Hållbarhets-policyn är vägledande för beslut och styrning. Den är till för att fastställa och följa upp att vi bedriver verksamheten med hållbarhet som grund.

Finanspolicy

All penninghantering inom Västtrafik är underställd Västra Götalandsregionens finansiella strategi. Den finansiella strategin syftar dels till att trygga regionens likviditetsförsörjning och betalningsberedskap på kort och lång sikt, dels till att åstadkomma en så god avkastning som möjligt på de finansiella tillgångarna.

Policy för inköp och upphandling

Västra Götalandsregionen har delegerat till Västtrafik att upphandla och ingå avtal om kollektivtrafiktjänster med allmän trafikplikt. Det övergripande inköpsmålet är ett effektivt och hållbart nyttjande av resurser vid varje inköp. Västtrafiks inköp ska främja en hållbar utveckling, såväl ekologiskt som ekonomiskt och socialt.

Policy för investeringar

Syftet med policyn är att ge en styrning som innebär att de investeringar som bäst bidrar till Västtrafiks uppdrag beslutas och genomförs. Detta ska ske genom effektiv hantering, öppenhet och god ekonomisk kontroll. Investeringspolicyn har sin grund i av Regionfullmäktige beslutad investeringspolicy för Västra Götalandsregionens verksamheter. Policyn omfattar alla anställda samt personer med uppdrag inom Västtrafik som till exempel inhyrda resurser och konsulter.

Etikpolicy

Syftet med Västtrafiks policy för etik är att beskriva ett grundläggande, gemensamt förhållningssätt i etiska frågor. Västtrafik ska vara ett föredöme och bedriva verksamheten på ett sätt som bidrar till förtroende för verksamheten hos kunder, ägare, partners och omvärlden. I policyn finns vägledning för hur medarbetare ska agera för att förhindra förekomst av korruption, mutor eller jäv. Policyn omfattar alla anställda och personer med uppdrag inom Västtrafik som konsulter och styrelseledamöter.

Policy för Västra Götalandsregionens arbete med mänskliga rättigheter

Policyn syftar till att stärka Västra Götalandsregionens kapacitet att respektera, skydda, uppfylla och bevaka hur de mänskliga rättigheterna efterlevs. Rättighetsbärarna ska känna sig trygga i att deras mänskliga rättigheter tillgodoses och respekteras. Förtroendevalda, chefer och medarbetare ska kunna leva upp till de krav som ställs på Västra Götalandsregionen som skyldighetsbärare.

Policy för säkerhet och beredskap

Policyn beskriver värderingar, förhållningssätt och principer för arbetet med säkerhet och beredskap i Västra Götalandsregionen. Västra Götalandsregionen har pekat ut Västtrafik som en samhällsviktig verksamhet. Ytterst syftar arbetet med säkerhet och beredskap till att upprätthålla vårt ansvar inom den nationella beredskapen. För detta krävs ett systematiskt säkerhetsarbete där vi hanterar risker strukturerat och där säkerhetsfrågorna ingår i våra processer. Vi ska bedriva arbetet långsiktigt, förebygga där verksamheten behöver vara robust och kontinuerligt arbeta med förbättringar.

Västtrafiks hållbarhetsredovisning 2023 Revisorns yttrande

– avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

SKÖVDE DEN 22 FEBRUARI 2024

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

MATTIAS BYGGHAMMAR

Auktoriserad revisor

Om rapporten

Detta är Västtrafiks sjätte hållbarhetsrapport, och omfattar verksamheten inom Västtrafik AB. Vi utvecklar och erbjuder hållbara kollektivtrafikresor och tjänster och arbetar för beteendeförändringar i samhället. Genom att människor i större utsträckning använder hållbara färdmedel som gång, cykel och kollektivtrafik kan vi tillsammans klara klimatmålet. Västtrafiks hållbarhetsarbete omfattar frågor kring miljö, sociala förhållanden och personal, mänskliga rättigheter samt antikorrupcion. Västtrafik arbetar med dessa frågor utifrån de fyra fokusområdena miljö, samhälle, medarbetare och ekonomi.

Västtrafiks hållbarhetsredovisning följer det finansiella räkenskapsåret och publiceras årligen. Hållbarhetsredovisningen har granskats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB. Den senaste hållbarhetsredovisningen publicerades i februari 2023.